

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט המחוזי בתל אביב אישר הסדר פשרה בתובענה ייצוגית שעניינה פרסום תוספי

מזון כבעלי סגולות ריפוי

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד מור גושן

תקציר:

לאחרונה אישר בית המשפט המחוזי תל אביב הגשת תובענה כייצוגית נגד חברת ניצת הדובדבן בע"מ (להלן: "ניצת הדובדבן" או "החברה"), בעניין ייחוס סגולות ריפוי למוצרים שונים בפרסומיה של החברה בסניפי ניצת הדובדבן ברחבי הארץ, באתר האינטרנט ובדף הפייסבוק של החברה. בבקשת האישור נטען, כי ניצת הדובדבן מפרסמת פרסומים אסורים היוצרים מצג שווא כאילו המוצרים הם תרופות בעלות סגולות רפואיות, המסוגלות לא רק למנוע, אלא אף לטפל ולרפא מחלות, בהן קשות ומסכנות חיים.

עובדות המקרה:

בקשה לאישור תובענה כייצוגית הוגשה בטענה כי חברת ניצת הדובדבן הטעתה את ציבור הצרכנים עת פרסמה פרסומים המייחסים למוצרים שונים ששווקו על ידה סגולות מרפא, וזאת באופן המפר את האיסור על ייחוס סגולות ריפוי למצרכי מזון, הקבוע בתקנות בריאות הציבור (מזון) (איסור ייחוס סגולות ריפוי למצרך מזון), התשל"ח-1978 וכן את דרישות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981. ענייננו במוצרים כגון: פירות וירקות (אורגניים לרוב), פירות יבשים, קטניות, ממרחים, תבלינים, עלים להכנת חליטות, תה, קפה, שמנים, תוספי מזון כגון ויטמינים, מינרלים, תמציות ותרכיזים, תכשירי קוסמטיקה ועוד (להלן: "המוצרים").

טענות הצדדים:

מבקש אישור התובענה כייצוגית (להלן: "התובע") רכש עבור חמיו מוצר שהוצג כבעל יכולת למנוע מחלות לב וכלי דם- קו אנוים Q10; וכן, שקית של עלי גינקו בילובה להכנת חליטה אשר שווקה כמוצר יעיל ללב; ועלי אכילאה להכנת חליטה שווקו כמפחיתי ליחה, נוכח בעיות ליחה שהתעוררו בו.

התובע טען כי לו היה יודע שהחוק אוסר לייחס למוצרי מזון סגולות רפואיות, וכי הסגולות אינן עניין מוכח, היה נמנע מלרכוש את המוצרים במחיר הגבוה שנדרש עבורם, ומעדיף לרכוש מוצרים אחרים, אשר להם יעילות מוכחת במניעה וריפוי מחלות, כגון תרופות.

כמו כן, טען התובע כי מאחר שחלק מהמוצרים מוצגים למכירה באריזות מוכנות וסגורות מראש, חל עליהם תקן ישראלי- ת"י 1145 סימון מזון ארוז מראש, המופר גם הוא על ידי המשיבות, שכן נקבע בתקן כי "כל סימון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה" וכן כי "לא יצוינו בסימון של המוצר סגולות מרפא המיוחסות למזון, ולא יצוין בסימון כי צריכתו עשויה לרפא או למנוע מחלה כלשהי".

התובע טען, כי חברת ניצת הדובדבן החליטה לאחוז במקל בשני קצותיו - בצדו האחד ליהנות מפירות ייחוס ה"סגולות" הרפואיות למוצריה, ובצדו השני לחסוך את העלויות והטרחה הכרוכים באישור מוצר כתרופה, שרק לה ניתן לייחס סגולות רפואיות.

חברת ניצת הדובדבן לא התייחסה לגופן של הטענות שהועלו נגדה, בעניין ייחוס סגולות ריפוי למוצרי מזון, אך טענה כי אין חלק עילת תביעה אישית לתובע, שכן הוא רכש רק שלושה ממוצריה, ומתוכם שניים עבור חמיו, ומשכך אין לו עילה אישית באלפי המוצרים האחרים שלגביהם הופרו הדינים לכאורה.

בנוסף, חברת ניצת הדובדבן טענה כי התובע לא ניסה לגשת לסניפי המשיבה ולקבל החזר כספי עבור המוצרים, ובכך לא עשה דבר להקטנת נזקו. כמו כן, טענה חברת ניצת הדובדבן כי לא כל סניפיה רלוונטיים להליך, שכן הפרסומים הופיעו רק בחלק מהסניפים.

בנוסף, טענה חברת ניצת הדובדבן כי היה על התובע לפרט אילו מהמחלות שנטען כי ניצת הדובדבן מפרה את הדין לגביהן מוגדרות כ"מחלה" בתקנות הרלוונטיות.

דיון והכרעה:

בית המשפט אישר את הגשת התובענה הייצוגית נגד חברת ניצת הדובדבן.

בית המשפט דחה את טענותיה של ניצת הדובדבן בדבר היעדר עילה אישית מצד המבקש, ובנוסף, קבע כי האיסורים על ייחוס סגולות ריפוי לא קובעים דרישה לפרט את סוגי המחלות אשר לפי הפרסומים עשויים להירפא או להימנע.

בית המשפט קבע כי הוכח, במידה הראויה לשלב אישור התובענה כייצוגית, שחברת ניצת הדובדבן הפרה את תקנות בריאות הציבור, בכך שייחסה למוצרים אותם רכש המבקש סגולות ריפוי ואזכרה בהם איברים מגוף אדם. בית המשפט קבע כי הרציונאל בבסיס האיסור על ייחוס סגולות ריפוי טמון בכך שמזון או תוסף מזון, להבדיל מתכשיר רפואי, אינו חייב בהליך של בקרת תרופות, וכי ייחוס סגולות ריפוי עשוי להטעות את הציבור לחשוב כי יעילות זו הוכחה. למען הסר ספק, הדגיש בית המשפט כי הוא אינו עוסק בשאלה אם באמת יש למוצרי המזון סגולות ריפוי, ואם רופאים עשויים להמליץ על צריכת מוצרי מזון מסוימים, למניעת מחלות או כריפוי שלהן, שכן, הדין אוסר לייחס בדרך פרסומת סגולות ריפוי למוצרי מזון בפרסומות, ללא קשר לשאלה אם באמת יש להם סגולות כאלה, האיסור בתקנות הינו איסור מוחלט.

בית המשפט הוסיף כי די בכך, ואין צורך בתקן 1145, שכן לא ניתן לראות בפרסום באמצעות שילוט בחנות או בפרסומות באתר האינטרנט ובעלוני כ"סימון" לצורך החלת תקן ישראלי 1145 על המוצרים.

[ת"צ 39133-01-17 גולדנברג נ' הרצל ביבי ניצת הדובדבן בע"מ ואח' (ניתן ביום 30.10.2017), ע"י כב' השופט ד"ר

מנחם רניאל]

לסקירות נוספות שנכתבו על ידי צוות משרדנו בנושא ייחוס סגולות ריפוי, או תוספי תזונה, אנא לחצו על הקישורים הבאים:

<http://www.nadel-law.co.il/Index.asp?ArticleID=3195&CategoryID=437&Page=1>

<http://www.nadel-law.co.il/Index.asp?ArticleID=3204&CategoryID=437&Page=1>

<http://www.nadel-law.co.il/Index.asp?ArticleID=3190&CategoryID=437&Page=1>

<http://www.nadel-law.co.il/Index.asp?ArticleID=3028&CategoryID=125>

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.